

למה "אין דמוקרטיה בלי זכויות פליטים"?

הצעת חוק יסוד ההגירה - חלק מההפיכה המשטרית

בג"ץ - אחד הטיעונים המרכזיים שטוענים רוטמן ושותפיו בנוגע לצורך לרסן את בג"ץ, הוא שהוא הפריע להם להרחיק "מסתננים". זהו שקר ממש. למעשה בג"ץ איפשר במשך עשור וחצי מצב אבסורדי שבו הממשלה מאשרת לפליטי סודן ואריתריאה שהייה כחוק (עם אשרה ממשרד הפנים) לצד אפס זכויות, מבלי לבדוק את בקשות המקלט שהגישו ותוך הסתה בלתי פוסקת ושקרים לציבור. **ממשלת ישראל יודעת כי אין לה אפשרות לגרש אותם בלי להפר את האמנה והחוק הבינ"ל, אך ממשיכה להאשים את בג"ץ במטרה לרסק אותו.**

בהסכמים הקואליציוניים האחרונים הובטח לקדם "חוק הגירה" מקיף. רוטמן הניח במושב הקודם "הצ"ח יסוד: ההגירה" שהיא הצעה דרקונית הנוגעת לא רק לפליטים **אלא לכלל הלא-יהודים בישראל**, ובוודאי מהווה הפרה מוחלטת של אמנת הפליטים שישראל חתומה עליה ואף יזמה אותה.

הצעת החוק כוללת אפשרות לגרש, לכלוא לצמיתות, למנוע כל גישה לערכאות משפטיות, ולהחרים כספים של כלל מבקשי המקלט, לצד פגיעה בקבוצות נוספות.

הצעת החוק היא למעשה פסקת התגברות שכן היא כוללת הוראות חוק קיצוניות שנפסלו בעבר על ידי בגץ (כמו מעצר במתקן כליאה ללא הגבלת זמן או ניכוי חמישית משכר העבודה של מבקשי המקלט ("חוק הפיקדון") כמו גם סעיף הקובע שהיא תגבר על כל חוק, כולל חוקי יסוד.

מחויבות ישראל לפליטים - דמוקרטיה וגם יהודית

ישראל היתה מהמדינות הראשונות שחתמו על האמנה לפליטים ב-1951, גם בגלל הקשר ההיסטורי המיוחד של העם היהודי לנושא הפליטות. האמנה הזאת נוצרה בעקבות מלחה"ע ה-2 והשוואה בפרט.

אמנת הפליטים נוגעת לערכי היסוד של המדינה היהודית-דמוקרטית:

ביסוד הדמוקרטיה עומדת ההכרה בזכויות אדם, ונובע כמכך גם זכויות יסוד לפליטים שאינן מותנות באזרחות.

ביסוד היהדות עומדת המצווה "ואהבת את הגר", שהיא המצווה שחוזרת הכי הרבה בתורה: "כאזרח מכם יהיה לכם הגר הגר עמכם, כי גרים הייתם בארץ מצרים".

שלושת החגים המקראיים ("שלושת הרגלים") עוסקים בחוויית הפליטות: בכל פסח אנחנו מצווים לזכור את שעולל לנו פרעה, בסוכות את הנדודים במדבר ובשבועות את החיבור האפשרי והמהותי בין נעמי לרות.

מכאן עולה כי התעמרות בפליטים המבקשים מקלט היא פגיעה חמורה הן ביסוד הדמוקרטי והן ביסוד היהודי של מדינת ישראל.

רקע על פליטים בישראל - עובדות במקום הסתה

מזה 8 שנים שלא נכנסו פליטים מגבול מצרים. **קהילת הפליטים מסודן ומאריתריאה הצטמקה בחצי** בעשור האחרון; בשל ייאושם מהחיים בישראל הם מהגרים לקנדה, במסגרת קליטת פליטים במכסות שקנדה מאפשרת.

יש היום בישראל כ-24 אלף פליטים שהגיעו מגבול מצרים, רובם מאריתריאה, כ-20 אחוז הן נשים. כמו כן **יש כ-8,000 ילדים, שרובם המכריע נולד בישראל**. הם חיים כאן תחת מדיניות ממשלתית של הגנה מפני גירוש לארצות המוצא של הוריהם, כבר 14-17 שנים, בלי מעמד, בלי זכויות כמעט, נתונים להתעמרות חדשות לבקרים בידי הממשלה וחשים דחויים ושנואים בשל ההסתה נגדם. בכל מדינה מערבית אחרת הם היו כבר אזרחים.

האוכלוסיה הזאת חיה כאן כחוק, עובדת, משלמת מסים, ואין לה לאן לחזור. רובם מדברים עברית, אוהבים את ישראל ורוצים מאוד להשתלב בחברה הישראלית. מעט מזה ראינו בחודשים שאחר 7 באוקטובר, אז צצו התארגנויות ספונטניות של פליטים להכנת משלוחי מזון, הכנת ארוחות לחיילי צה"ל, ועידוד למפונים במלונות.

נוסף על כך נמצאים בישראל מספר דומה של פליטי מלחמה מאוקראינה, שזוכים בישראל להגנה מפני גירוש בשל הסכנה לחייהם בארצם. גם הם, ללא מעמד זכויות.

פורום ארגוני הפליטים ומבקשי המקלט בישראל

